

TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA
examenului de atribuire a calității de consultant fiscal sau de consultant fiscal asistent - sesiunea
noiembrie 2019

TEMATICĂ

1. Noțiuni de drept comercial și drept civil:

- constituirea și funcționarea societăților;
- reorganizări, fuziuni, divizări și lichidări;
- profesioniști;
- exploatarea întreprinderii.

2. Noțiuni generale privind finanțele publice și principiile generale ale fiscalității:

- cadrul general și procedurile privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea fondurilor publice, precum și responsabilitățile instituțiilor publice implicate în procesul bugetar; -principiile generale ale fiscalității.

3. Impozitul pe profit:

- contribuabili și sfera de cuprindere a impozitului;
- definiție persoane afiliate;
- reguli speciale de impozitare;
- calculul rezultatului fiscal (reguli generale, venituri neimpozabile, cheltuieli efectuate în scopul desfășurării activității economice, cheltuieli deductibile limitat, cheltuieli nedeductibile);
- reguli privind anul fiscal;
- cote de impozitare;
- provizioane/ajustări pentru depreciere și rezerve;
- regimul fiscal al cheltuielilor cu dobânzile și alte costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic;
- amortizarea fiscală;
- termene de plată și de declarare a impozitului;
- pierderi fiscale;
- facilități fiscale;
- aspecte fiscale privind prețurile de transfer (definiție persoane afiliate, principiul valorii de piață, metode de determinare a prețurilor de transfer);
- reguli fiscale privind reorganizările juridice (fuziuni, divizări, divizări parțiale, schimburi de titluri de participare) între persoane juridice române și între societăți din România și societăți din alte state membre ale Uniunii Europene;
- reguli fiscale aplicabile dividendelor distribuite de filiale din state membre ale Uniunii Europene persoanelor juridice române, societăți-mamă, respectiv sediilor permanente din România ale persoanelor juridice rezidente în state membre ale Uniunii Europene (societăți-mamă);
- condiții de calcul al scutirii profitului reinvestit;
- aspecte fiscale internaționale (sediul permanent; impunerea persoanelor juridice străine care realizează venituri din sau în legătură cu proprietăți imobiliare situate în România ori din vânzarea/cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română; creditul fiscal, pierderi fiscale externe);
- reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară;
- norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne.

4. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor:

- definiția microîntreprinderii;
- reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii;
- baza impozabilă;
- plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale.

5. Impozitul pe venit:

- contribuabili și sfera de cuprindere a impozitului;
- categorii de venituri supuse impozitului pe venit;
- venituri neimpozabile;
- cote de impozitare;
- determinarea bazei de calcul al impozitului pe categorii de venit;
- obligațiile plătitorilor de venituri și ale contribuabililor;
- venitul net anual impozabil;
- venituri supuse impozitului final cu reținere la sursă;
- termene de plată;
- aspecte fiscale internaționale;
- reguli privind asociațiile fără personalitate juridică.

6. Contribuții sociale obligatorii:

A. Contribuții sociale obligatorii privind activitățile dependente:

- baza de calcul al contribuțiilor sociale;
- baza de calcul al contribuțiilor sociale obligatorii datorate de angajatori, entități asimilate angajatorului sau persoane asimilate acestora;
- excepții generale – veniturile pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii;
- excepții specifice – veniturile pentru care nu se datorează contribuții sociale obligatorii grupate în funcție de categoriile din care fac parte persoanele care realizează veniturile;
- calculul, reținerea și virarea contribuțiilor sociale;
- cotele de contribuții;
- depunerea declarațiilor.

B. Contribuții sociale obligatorii privind activitățile independente:

- plătitorii;
- baza de calcul;
- excepții specifice;
- declararea, definitivarea și plata contribuțiilor sociale;
- cotele de contribuții.

7. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România:

- contribuabili;
- sfera de cuprindere a impozitului;
- venituri impozabile obținute din România;
- scutiri;
- coroborarea prevederilor Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impuneri și ale legislației Uniunii Europene;
- certificatele de atestare a rezidenței fiscale și certificatele de atestare a impozitului plătit de nerezidenți în România;
- impozitul pe reprezentanțe (cuanum, termen de plată și depunerea declarației fiscale);
- impunerea veniturilor din dobânzi și redevențe plătite între societăți asociate din state membre diferite: sfera de aplicare, definiția dobânzilor și redevențelor, definiția întreprinderilor asociate;
- chestionare pentru stabilirea rezidenței fiscale a persoanelor fizice la sosirea în România sau la plecarea din România;

- tratamentul fiscal al veniturilor din dobânzi obținute din România de persoane juridice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European;
- tratamentul fiscal al categoriilor de venituri din activități independente impozabile în România obținute de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European;
- reținerea impozitului din veniturile obținute din România de persoane rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii din activități desfășurate de artiști și sportivi;
- asocieri/entități care desfășoară activitate/obțin venituri în/din România.

8. Taxa pe valoarea adăugată:

- sfera de aplicare;
- persoane impozabile;
- operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei pe valoarea adăugată (TVA);
- locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a TVA;
- faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată;
- baza de impozitare;
- cote de TVA;
- operațiuni scutite;
- regimul deducerilor;
- persoanele obligate la plata TVA;
- înregistrarea în scopuri de TVA și anularea înregistrării în scopuri de TVA;
- facturarea;
- alte obligații în materie de TVA;
- regimuri speciale pentru: întreprinderi mici, agenții de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități; aurul de investiții; serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune prestate de către persoane impozabile nestabilite în Uniunea Europeană;
- serviciile electronice, de telecomunicații, de radiodifuziune sau televiziune prestate de către persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar într-un alt stat membru decât statul membru de consum; pentru agricultori;
- ajustarea taxei deductibile;
- taxarea inversă;
- decontul de TVA și alte declarații.

9. Accize:

a) regimul accizelor armonizate:

- sfera de aplicare, fapt generator, exigibilitate, eliberare pentru consum, plătitori de accize, calculul accizelor, responsabilitățile plătitorilor de accize, plata accizelor la bugetul de stat, depunerea declarațiilor de accize, documente fiscale, garanții;
- regimul de antrepozitare fiscală:
 - reguli generale;
 - autorizarea antrepozitelor fiscale;
 - condiții de autorizare;
 - obligațiile antrepozitarilor autorizați;
 - anularea, revocarea, suspendarea autorizației;
- destinatar înregistrat:
 - reguli generale;
 - condiții de autorizare;
 - obligațiile destinatarilor înregistrați;
 - revocarea autorizației de destinatar înregistrat;
- expeditor înregistrat:
 - reguli generale;
 - condiții de autorizare;

- autorizarea ca expeditor înregistrat;
- obligațiile expeditorului înregistrat;
- revocarea autorizației de expeditor înregistrat;
- importator autorizat:
 - reguli generale;
 - condiții de autorizare;
 - autorizarea ca importator autorizat;
 - obligațiile importatorului autorizat;
 - revocarea autorizației de importator autorizat;
- scutiri de la plata accizelor;
- excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică;
- restituiri de accize;
- deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize:
 - documentul administrativ electronic;
 - divizarea deplasării produselor energetice în regim suspensiv de accize;
 - primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize;
 - raportul de export;
 - proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil;
 - încheierea deplasării produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize;
 - structura și conținutul informațiilor;
 - proceduri simplificate;
 - nereguli și abateri;
- deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum:
 - persoane fizice;
 - regimul și deplasarea produselor cu accize plătite, deținute în scopuri comerciale în România;
 - documentul de însoțire;
 - vânzarea la distanță și reprezentantul fiscal;
 - distrugerii și pierderi;
 - nereguli apărute pe parcursul deplasării produselor accizabile;
- deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau scutire directă;
- marcarea produselor alcoolice și a tutunului prelucrat;
- marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acesteia;
- marcarea și colorarea motorinei;
- alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile;
- b) regimul accizelor nearmonizate:
 - sfera de aplicare, fapt generator, exigibilitate, nivelul și calculul accizelor, scutiri, plătitorii de accize, obligațiile plătitorilor de accize, declarațiile de accize, plata accizelor la bugetul de stat;
- c) contravenții și sancțiuni;
- d) infracțiuni.

10. Impozite și taxe locale:

- baza de impozitare;
- contribuabili;
- modul de calcul;
- termene de plată;
- reduceri și scutiri;
- modul de declarare a proprietăților.

11. Impozitul specific unor activități:

- contribuabili;
- anul fiscal/perioada impozabilă;
- reguli generale de aplicare a impozitului specific unor activități;

- reguli privind declararea și plata impozitului specific unor activități;
- reguli privind calculul, declararea și plata impozitului specific datorat pentru alte activități;
- termenele de declarare a mențiunilor;
- prevederi fiscale referitoare la amortizare, impozitul pe dividende și registrul de evidență fiscală.

12. Taxele vamale:

- tariful vamal și clasificarea tarifară a mărfurilor;
- originea mărfurilor (originea nepreferențială și originea preferențială);
- plasarea mărfurilor sub un regim vamal:
 - declararea mărfurilor și punerea în liberă circulație;
 - regimuri speciale:
 - tranzit: intern și extern;
 - depozitare: antrepozitare vamală și zone libere;
 - utilizare specifică: admitere temporară și destinație finală;
 - prelucrare: perfecționare activă și perfecționare pasivă;
 - export.

13. Contabilitate:

- obligațiile ce revin, potrivit legii, persoanelor juridice, pe linia organizării și conducerii contabilității;
- contabilitatea activelor, datoriilor și a capitalurilor proprii;
- contabilitatea veniturilor, cheltuielilor și a rezultatului exercițiului financiar;
- forma și conținutul situațiilor financiare anuale.

14. Sancțiuni și căi de contestare:

- sancționarea contravențiilor la legislația fiscală;
- contestarea sancțiunilor aplicate de organul fiscal, precum și a deciziilor de impunere.

15. Aspecte privind procedura fiscală:

- principii generale de conduită în administrarea creanțelor fiscale;
- creditorii fiscali, debitorii, plătitorii ai obligațiilor fiscale;
- domiciliul fiscal;
- competența organului fiscal, actele emise de organele fiscale, administrarea și aprecierea probelor;
- înregistrarea fiscală a plătitorilor de impozite, taxe și contribuții;
- obligația de a depune declarații fiscale, conținutul declarației fiscale, termene de declarare, corectarea declarațiilor fiscale;
- procedura de stabilire a impozitelor și taxelor;
- procedura de colectare a creanțelor fiscale;
- soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale;
- controlul fiscal;
- stabilirea prețului de piață al tranzacțiilor între persoane afiliate;
- acordul de preț în avans și soluția fiscală individuală anticipată;
- stabilirea condițiilor și declararea contribuabililor inactivi;
- termene de prescripție;
- stingerea creanțelor fiscale prin executare silită și prin alte modalități;
- recuperarea în România a unor creanțe stabilite într-un alt stat membru al Uniunii Europene;
- contravenții și sancțiuni prevăzute în Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.

BIBLIOGRAFIE*)

1. Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
2. Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
3. Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările ulterioare;
6. Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 26/1990 privind registrul comerțului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
8. Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare;
9. Legea nr. 252/2003 privind registrul unic de control;
10. Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
11. Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare;
12. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 182/2016;
13. Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
14. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare;
15. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 54/2010 privind unele măsuri pentru combaterea evaziunii fiscale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 271/2018;
16. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 399/2006, cu modificările și completările ulterioare;
17. Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii;
18. Regulamentul delegat (UE) 2016/341 al Comisiei din 17 decembrie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele tranzitorii pentru anumite dispoziții din Codul Vamal al Uniunii, în cazul în care sistemele electronice relevante nu sunt încă operaționale, și de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/2.446 al Comisiei;
19. Regulamentul delegat al Comisiei (UE) 2015/2.446 din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului Vamal al Uniunii;
20. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2.447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului Vamal al Uniunii;
21. Codul de conduită pentru punerea în aplicare a Convenției privind eliminarea dublei impuneri în legătură cu ajustarea profiturilor întreprinderilor asociate (2006/C 176/02);
22. Codul de conduită privind documentația prețurilor de transfer, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, nr. 176 din 28 iulie 2006;
23. Liniile directoare privind prețurile de transfer emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;
24. Convenția-model – emisă de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică;
25. Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

26. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, cu modificările și completările ulterioare;
27. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2.634/2015 privind documentele financiar-contabile;
28. Ordinul ministrului economiei și finanțelor și al președintelui Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 3.483/144/2008 pentru aprobarea Normelor privind determinarea, reținerea și virarea impozitului pe câștigul de capital rezultat din transferul titlurilor de valoare, obținut de persoanele fizice, cu modificările ulterioare;
29. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 442/2016 privind cuantumul tranzacțiilor, termenele pentru întocmire, conținutul și condițiile de solicitare a dosarului prețurilor de transfer și procedura de ajustare/estimare a prețurilor de transfer;
30. **) Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 240/2017 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual pentru anul fiscal 2017;
31. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.099/2016 pentru reglementarea unor aspecte privind rezidența în România a persoanelor fizice;
32. Ordinul ministrului finanțelor publice, nr. 2844/2016 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, cu modificările și completările ulterioare;
33. Standarde internaționale de raportare financiară:
 - IAS 8 “Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”
 - IAS 16 “Imobilizări corporale”
 - IAS 20 “Contabilitatea subvențiilor guvernamentale și prezentarea informațiilor legate de asistența guvernamentală”
 - IAS 36 “Deprecierea activelor”
 - IAS 38 “Imobilizări necorporale”
 - IAS 40 “Investiții imobiliare”
34. Regulamentul (CE) nr.883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004, privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
35. Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009, de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială;
36. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 170/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă, cu modificările ulterioare;
37. Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.775/2015 pentru aprobarea unor competențe speciale ale organului fiscal central, cu modificările și completările ulterioare;
38. Legea nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități;
39. Ordinul ministrului turismului și al ministrului finanțelor publice nr. 264/464/2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități.
40. Ordonanța Guvernului nr. 39/2015 privind cazierul fiscal, aprobată cu modificări prin Legea nr. 327/2015, cu modificările și completările ulterioare;
41. Legea nr. 70/2015 pentru întărirea disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată, cu modificările și completările ulterioare;
42. Legea nr. 129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

*) Actele normative care vor face obiectul Bibliografiei aferente examenului pentru atribuirea calității de consultant fiscal - sesiunea noiembrie 2019, vor fi cele în vigoare până la data de 1 septembrie 2019.

**) Rectificare publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 795/2019:

În loc de:

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 240/2017 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual pentru anul fiscal 2017.

Se va citi:

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1754/2019 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual.